

EEN ZEE VAN MOGELIJKHEDEN

Eiwitten zijn cruciale bouwstoffen – te vinden in vlees, zuivel en vleesvervangers als tofu – waar we niet zonder kunnen. Thans is soja een voornamelijk bron van eiwitten, met name in de vorm van veevoer. Maar effectief is dat niet; voor één kilo vlees is al gauw zo'n vijf kilo soja nodig. Daarom heeft **WILLEM BRANDENBURG**, als onderzoeker verbonden aan de Wageningen Universiteit, een alternatief: grootschalige, duurzame teelt van zeewier. Niet alleen is zeewier rijk aan eiwitten, ook kan het de afhankelijkheid van soja verminderen.

'Iedereen op aarde zou voldoende voedingsstoffen tot zijn beschikking moeten hebben,' zegt Brandenburg, 'ook als er in 2050 anderhalf keer

zoveel mensen zijn om te voeden.' Als het aan Brandenburg ligt, worden de kustwateren in de buurt van riviermondingen bekleed met grote zeewierakkers. Naar verwachting krijgt hij dit najaar van de Nederlandse overheid een vergunning voor een testlocatie in de Oosterschelde.

Wanneer het zeewier is geoogst, kan het worden verwerkt in groente, vleesvervangers en vee- en visvoer. Ook het leven in zee heeft baat bij de platforms: eronder vormen algen de kraamkamers van verschillende vissoorten en de zeebodem kan zich op deze plekken herstellen van de visserij en zandwinning. Daarbij: terwijl op land concurrentie is ontstaan tussen het verbouwen van voedsel versus

grondstoffen voor bio-energie, is er op zee nog volop ruimte – en zeewier is te vergisten tot bio-energie.

Kleinschalige, duurzame zeewierteelt vindt al plaats, bijvoorbeeld in Californië en Japan. De kunst is om het ook grootschalig te verbouwen zonder mest dat het ecosysteem op zee uit balans kan brengen. Brandenburg vermoedt dat het zeewier in de buurt van rivieren voldoende voedingsstoffen van land krijgt toegevoerd, waardoor bemesting niet nodig is.

Tot dusver is het testlab van Brandenburg de miniversie van zijn toekomstdroom. 'Op de immense zeeën hebben we de ruimte om dit soort duurzame producten op een nette manier te verbouwen.' | LILIAN KLUIVERS

